

інвестицій економіки України є фармацевтика (ринок відносно незайнятий і наявність кваліфікованого кадрового потенціалу), медицина (загальний стан населення країни різко погіршується в результаті екологічної ситуації) та агросектор (Україна має непоганий потенціал для розвитку сільського господарства). Проте незважаючи на хороший потенціал і привабливість для вкладень деяких секторів економіки України, загальний розвиток інвестиційної діяльності в країні на теперішній час знаходить не в найкращому стані. Інвестиційні вкладення в певні сектори економіки є, проте вони більш схожі на поодинокі вкладення, а не на масове явище. Для того, щоб інвестиційний ринок розвивався краще необхідні такі заходи: зниження рівня корупції, гарантування безпеки майнових прав, забезпечення належного правопорядку, забезпечення стабільності, покращення довіри до судової системи, забезпечення прозорості, підтримка на державному рівні програм та проектів зарубіжних та вітчизняних інвесторів.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. «Огляд економіки України» Американської торговельної палати в Україні, 2018р. Режим доступу: <https://chamber.ua/ua/oglyad-ekonomiki-ukraini/>
3. Прімерова О. К. Особливості розвитку фондового ринку України // Ефективна економіка. - 2016. - No5. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4948>.
4. I. Lukianenko., R. Semko. Monetary policy and fluctuations on Ukrainian's stock market // Economy and forecasting. - 2012., No 4. - С.110-122.

Поштаренко Б. С., Макаренко А. О.
Студенти 2 р.н., НаУКМА

РОЗВИТОК НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Необхідною умовою розвитку будь-якої правової держави є гармонійне соціальне забезпечення її громадян та гарантований соціальний захист непрацездатних категорій населення. Особливої уваги потребує питання забезпечення людей пенсійного віку, які не мають змоги працювати та не є податкоспроможними та часто потребують фінансової підтримки з боку держави [3]. Відповідно, актуальним завданням на сьогодні є розвиток недержавного пенсійного забезпечення та підвищення ефективності функціонування недержавних пенсійних фондів. Недержавний пенсійний фонд (НПФ) – це фінансова установа, яка не веде підприємницької діяльності, але зобов'язана законом здійснювати три види статутної діяльності: накопичення пенсійних внесків учасників, інвестування пенсійних внесків в доходні активи; здійснення пенсійних виплат.

Сектор недержавних пенсійних фондів складається з двох елементів [1]:

- джерело пенсійних внесків (добровільні внески працівників згідно з договором;
- отримувача пенсійних внесків (недержавні пенсійні фонди, банки).

На початок 2019 року кількість учасників недержавних пенсійних фондів склала 5% від офіційно працюючого населення. Громадяни не вкладають кошти у недержавні пенсійні фонди через низьку дохідність. Гранична планка витрат, встановлена регулятором на рівні 7%, виявилась дуже високою, а реальна дохідність системи за останні п'ять років нижча за інфляцію. В такій ситуації сподіватися на отримання інвестиційного доходу від інвестування у пенсійні активи марно. Також, ставиться під сумнів і питання збереження вартості вкладених на довгострокову перспективу коштів [1].

Найважливішою проблемою, що гальмує розвиток системи недержавного пенсійного забезпечення, є несприйняття її як альтернативи державній системі. Останніми роками замість комплексного розвитку всієї пенсійної системи йде однобічне нарощування ресурсів

Пенсійного фонду (і це називається пенсійною реформою). При цьому коштів не вистачає, й у 2018 р. дефіцит ПФ становив, за попередніми підрахунками, 32%, і це при тому, що в Україні один із найвищих у світі обов'язкових зборів до ПФ, а середня пенсія за віком набагато менша, ніж у Європі [2, с. 43-44].

До основних причин недостатнього розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні можна віднести [2, с. 44]:

- низький рівень дохідності пенсійних активів; законодавчу неврегульованість окремих питань діяльності ринку недержавного пенсійного забезпечення;
- низький рівень довіри населення до недержавного пенсійного забезпечення, банківської системи та інших фінансових установ;
- недостатню заінтересованість роботодавців у фінансуванні недержавних пенсійних програм для працівників;
- низький фінансовий рівень спроможності громадян для участі у системі недержавного пенсійного забезпечення;
- обмежений вибір фінансових інструментів, придатних для інвестування в них пенсійних коштів, унаслідок відставання розвитку ринку капіталу від потреб інституційних інвесторів;
- низький рівень роз'яснювальної роботи щодо змісту та ролі системи накопичувального пенсійного забезпечення в суспільстві та недостатність її фінансування.

Усунувши ці причини, а також здійснивши низку заходів нормативно-правового та організаційного характеру, можна суттєво стимулювати подальший розвиток ринку недержавного пенсійного забезпечення.

Варто зазначити, що на сучасному етапі економічної розбудови суспільства більшість населення України не заощаджує кошти, або не має змоги заощадити на пенсію, мало знає про недержавні пенсійні фонди, погано орієнтується у фінансових питаннях, не довіряє фінансовим установам. Тому, для зміни ситуації на краще, необхідно вжити ряд заходів:

- зміцнити довіру населення до установ такого типу, підвищити обізнаність через засоби інформації та проводити роз'яснення на підприємствах та навчальних закладах;
- створити надійні фінансові інструменти для фінансування у пенсійні активи та фінансові ринки для збільшення інвестицій;
- розробити розумні фінансові стимули для розміщення заощаджень.

Відзначимо, що навіть на тлі загального негативного відношення населення, пов'язаного передусім із нестабільним, часто мінливим українським пенсійним законодавством, в останні роки інтерес до недержавних пенсійних фондів із боку громадян та організацій зростає. Подальше стимулювання діяльності недержавних пенсійних фондів та підвищення ефективності функціонування вітчизняної пенсійної системи сприятимуть кращому соціальному захисту населення, стимулюванню інвестиційної діяльності на фінансовому ринку і, відтак, забезпеченню економічного зростання в Україні [3].

Список використаних джерел:

1. VOX Ukraine/ Проект USAID «Трансформація фінансового сектору»: <https://voxukraine.org/uk/nederzhavni-pensijni-fondi-pokarati-ne-mozhna-pomiluvati/>
2. Панченко І. Недержавне пенсійне забезпечення в Україні: стан і перспективи розвитку. Управління розвитком – 2015. – № 5 (102).
3. Прімерова, О., Кириченко, А. (2018). Проблеми та перспективи розвитку системи пенсійного забезпечення в Україні.
4. Теслюк С. А. Розроблення концептуальних підходів до формування державної політики розвитку НПФ в Україні. / С. А.Теслюк // Гроші. Фінанси і кредит. – 2018. – № 26. – С 90-95.
5. Брагін С. Недержавні пенсійні фонди на неефективному фондовому ринку: приклад України / С. Брагін, О. Макаренко // Вісник НБУ. – 2011. – № 2. – С.44-47.